

Huoltovarmuuskeskus

Huoltovarmuus ja poikkeusolot energiahuollossa

Wind Finland 6.2.2025

Paavo Tertsunen

Varautumisasiantuntija, tutkija, DI & FM

SISÄLTÖ

- Energiasektori muutosten keskellä
- Huoltovarmuus ja varautuminen
- Yhteenveto

PERINTEISET UHKAMALLIT EIVÄT HÄTKÄYTÄ

Kuvat: Lyly-myrsky, lähteet (11/24):

<https://yle.fi/a/74-20121959>

<https://yle.fi/a/74-20121942>

<https://yle.fi/a/74-20122051>

<https://yle.fi/a/74-20121981>

ENERGIAAN LIITTYVÄT INFRASTRUKTUURIT JA UHAT MONIMUTKAISTUVAT

Sähkön käyttö, kriittisyys ja
sääriippuvaisuus kasvavat.

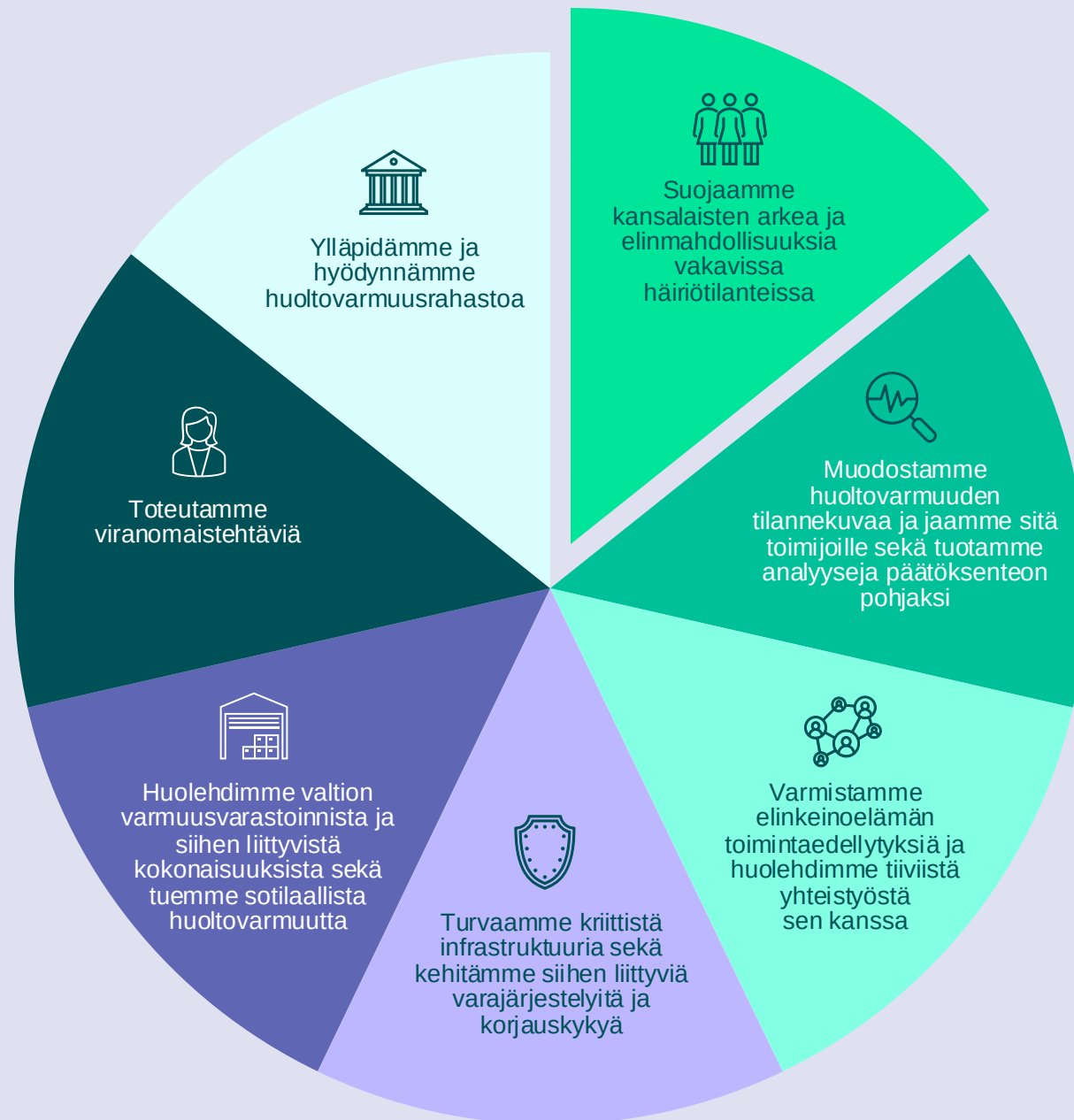
Järjestelmistä tulee kyberfysisiä
ja energiasta digitaalista.

Ovatko loppukäyttäjät liian etäällä
infrastruktuurien hallinnasta?

Miten hallita uuden uljaan
maailman epävarmuutta?

Huoltovarmuus- keskuksen tehtävä- kokonaisuuudet

Millaista kriisinsietokykyä ja varautumista erittäin epävarma maailmantilanne ja Venäjän kasvanut uhka vaativat?

Keskeiset skenaariot:
sotilaallinen uhka, laaja-alainen vaikuttaminen, globaalin talouden vakavat häiriöt

Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency

Visio

Iskunkestävä Suomi

Keskeiset ilmiöt toimintaympäristössä

Muutokset turvallisuus-
ympäristössä

Ilmastonmuutos

Vaatimukset kriittiselle
infrastruktuurille

Muutokset sääntely-
ympäristössä

Huoltovarmuuden
taloudelliset edellytykset

Missio

Rakennamme yhdessä kriisinkestävää yhteiskuntaa, jotta myös kriisitilanteissa yhteiskunta toimii ja elämä jatkuu mahdollisimman häiriöttä

Strategiakauden painopistealueet

Energiahuolto

Kuljetukset
ja toimitusketjut

Digitaalinen turvallisuus
ja tiedon huoltovarmuus

Elintarvike-
ja vesihuolto

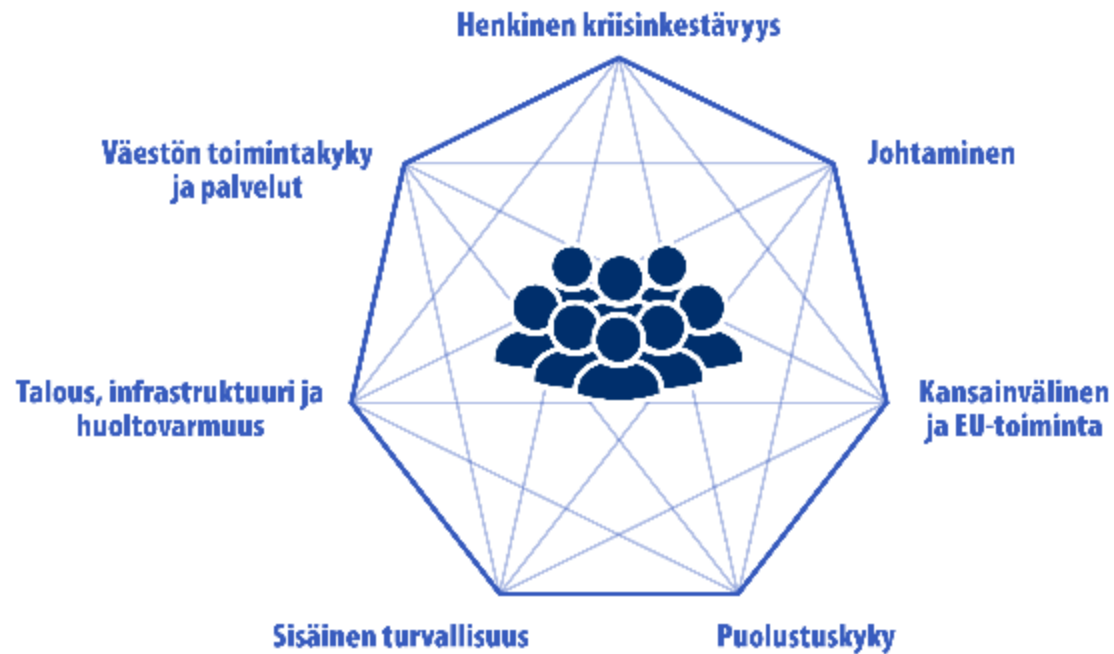

Tuotantotaloudelliset järjestelyt
vakavan kriisin varalle

Iskunkestävä Suomi – myös poikkeusoloissa

- Iskunkestävän Suomen perustuksena on kokonaisturvallisuuden toimintamalli: elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten ja elinkeinoelämän yhteistyössä

Iskunkestävä Suomi – myös poikkeusoloissa

- Monet elintärkeät toiminnot ovat yksityisessä omistuksessa.
- Huoltovarmuustyössä tunnistetaan huoltovarmuuskriittiset yritykset ja tuetaan niiden varautumista.
- Viime kädessä on kuitenkin yrityksen omalla vastuulla **varautua** ja varmistaa, että sillä on **resurssit ja osaaminen myös poikkeusoloja varten**.
- Kaksi esimerkkiä:
 - VAP – kriittisen yrityksen työntekijä varataan tehtäväänsä myös poikkeusoloissa
 - ATV – kriittisen yrityksen ajoneuvoja tai kalustoa varataan poikkeusoloja varten

VAP - varattu poikkeusolojen tehtävään

- Puolustusvoimat voi perustaa poikkeusoloissa jopa 280 000 sotilaan joukot.
- Jos henkilöllä on **sodan ajan sijoitus**, mutta ei voimassa olevaa **henkilövarausta** (VAP), hän ei ole työnantajansa käytettävissä.
- Henkilövaraaminen varmistaa elintärkeät toiminnot myös poikkeusoloissa: työnantaja tunnistaa kriittisen henkilöstön ja tekee heistä varausilmoitukset PV:lle.
- Varaaminen perustuu tärkeystunnuksiin:
Ratkaisevan tärkeä / Hyvin tärkeä / Tärkeä
- Lähtökohtaisesti vain kriittisille organisaatioille

Lue lisää: <https://puolustusvoimat.fi/asiointi/henkilovaraukset>

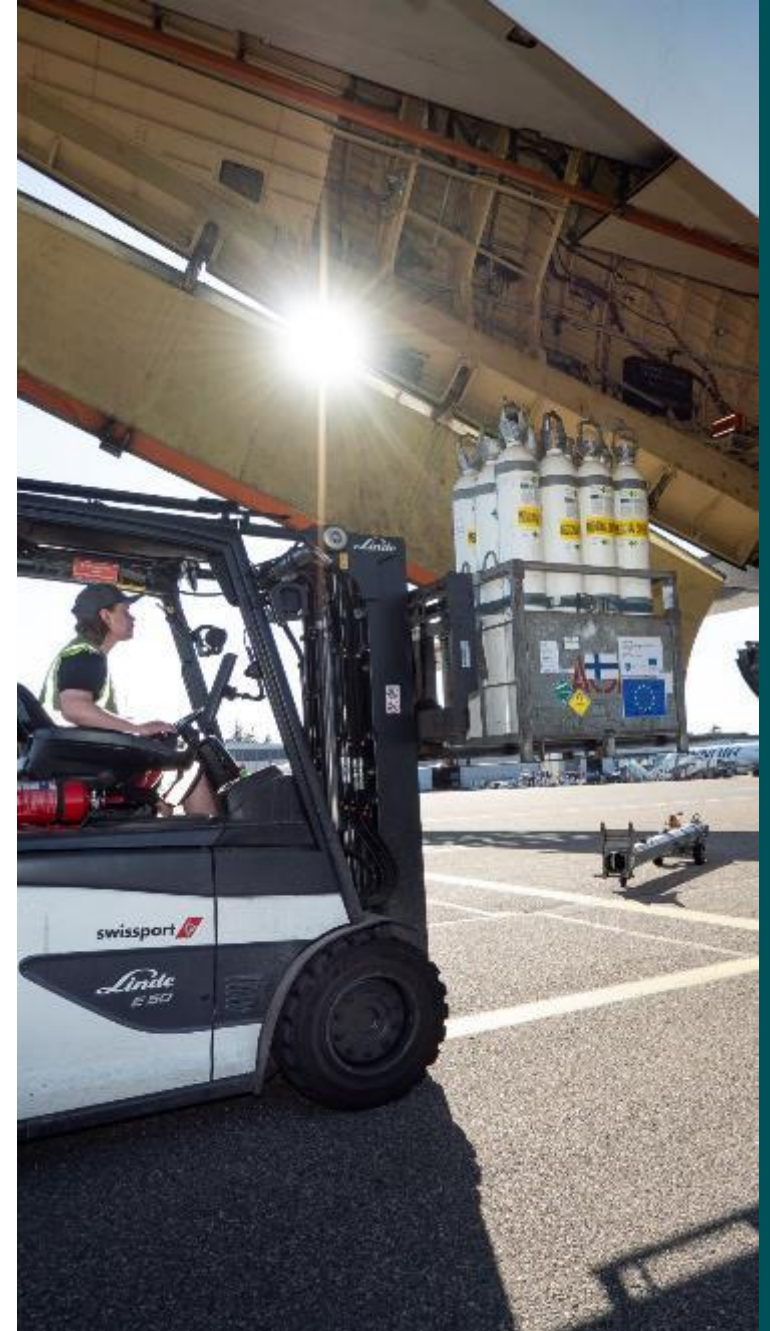

ATV – ajoneuvojen ja työkoneiden varaus

- Puolustusvoimilla on lakiin perustuva oikeus varata ajoneuvoja ja työkoneita omaan käyttöön
- Huoltovarmuuskriittinen yritys voi varata / ilmoittaa kuljetusverkostonsa, jotta Puolustusvoimat voi huomioida tarpeet ajoneuvojen sijoittamisessa
- ATV mahdollistaa koordinaation ja yhteensovituksen siviiliyhteiskunnan ja puolustusvoimien ajoneuvo- ja kuljetustarpeiden välillä

Lue lisää: <https://puolustusvoimat.fi/asiointi/henkilovaraukset>

YHTEENVETO

- Energiainfrastruktuurit ja uhkamallit monimutkaistuvat.
- Sähkön käyttö, merkitys ja kriittisyys kasvavat. Samalla varautumiskysymykset ovat kovin etäällä loppukäyttäjistä.
- HVK varautuu sotilaalliseen uhkaan, laaja-alaiseen vaikuttamiseen, ja globaalin talouden vakaviin häiriöihin. Energiahuolto on HVK:n strategian painopistealue.
- Huoltovarmuus edellyttää elintärkeiden toimintojen jatkuvuutta myös poikkeusoloissa.
- Yrityksen vastuulla on varata riittävät resurssit ja osaaminen myös poikkeusoloja varten.

